

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

EERSTE DEEL

— 145 —

ZEVEN-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK

Na den Storm

De Geuzen, vooral de voortvarendsten, juichten... Onder den indruk van oproer, dat gewoed had in Fransch-Vlaanderen tot in Friesland, schafte de landvoogdes de Inkwisitie af en liet het prediken toe in alle plaatsen, waar het voorheen geschied was. Er was een algemeene ontlasting, een vreugde van eigen kracht... En het vrijheidminnend volk verbeidde een aanvoerder, om het vreemde juk voor goed af te werpen. In Vlaanderen stelde men zijn hoop op den graaf van Egmont... En Egmont kwam naar Vlaanderen, maar terwijl Willem van Oranje te Antwerpen en Hoorne te Doornik met zachte middelen de rust herstelden, bracht Egmont door zijn woede tegen de beeldstormers en zelfs onschuldige hervormden, diepe neerslachtigheid onder de Vlamingen, want de edelman, die door vroegere krijgsdaden zijn naam geducht gemaakt had, toonde zich een trouw bondgenoot van de vreemde regeering. Vlaanderen en Artois weergalmden van 't geschrei der vrouwen en kinderen, wier echtgenooten en vaders gevlucht waren om aan Egmonts wrake te ontsnappen.

En om onzen eerbied voor den machtigen en dapperen edelman te behouden, mogen we niet aan deze dagen van 't roerig jaar 1566, maar moeten we aan een Julidag van 1567 denken, toen Egmont met Hoorne stierf onder 't zwaard van den beul...

Titelmans was eenigen tijd machteloos... immers de Inkwisitie bestond niet meer... Maar de wreede inkquisiteur kon wachten, want hij wist dat er te Madrid andere plannen dan van vergeving en verdraagzaamheid beraamd werden!

Joris van Corteville behoefde zijn wraakzucht niet te bedwingen, want als wereldlijk ambtenaar, hielp hij Egmont bij 't opsporen en straffen der beeldstormers... En ginds in 't woud over de Schelde zaten Geuzen, die hij met zijn ruim geweten allen voor kerkschenders houden kon!

Op een heerlijken Augustusmorgen verliet Corteville met zijn krijgslieden Oudenaarde.

Zwaarden en lansen, helmen en wapenrustingen fonkel-

den in helle zonne, wier stralen zoo mild het doorweekte land beschenen en 't harte van menigen vlijtigen landman met vroolijkheid vervuld zouden hebben, ware 't niet dat de oogst door andere gevaren dan die der natuur bedreigd werd.

Antoon Ravels reed nevens zijn meester en de jongeling bloosde niet meer over zijn ambt, maar gevoelde zich fier als zijn stadgenooten hun blik voor den zijnen neersloegen, want hij zag in die bedeedsheid of vreeze een bewijs van macht.

Sedert den dood van Heins en het onderhoud met den priester van St. Walburga, had Antoon zijn moeder niet meer teruggezien en haar aldus elke gelegenheid benomen om hem met verwijten te overladen... of den zoon te smeeken zijn verderfelijken weg toch te verlaten.

De arme weduwe was naar Gent teruggekeerd, waarheen onrust en ellende haar vergezelden, ja, maar in welke stad ze toch minder gevaar liep Corteville's eersten dienaar te ontmoeten.

Onder het gevolg van den hoogbaljuw bevond zich nog een oude kennis. Schele Bert was nog wel geen beul, maar kon zich reeds oefenen voor zijn toekomstige betrekking. Weldra zou de regeering veel scherprechters noodig hebben, terwijl hij thans de ongelukkige vrouw, de arme Geertje, die hij in zijn hut achtergelaten had, vergeten scheen te hebben.

De bende trok over de Schelde en beklom de heuvelhelling om zich naar 't woud te begeven.

Somber zaten de Geuzen in de schaduw der statige boomen, wier rijk gebladerte zachtken wuifde in het verfrischend morgenwindje.

Door de heerlijke dreef, een beuk eener prachtige kathedraal gelijk, naderde een jonge man, die in een zwart gewaad was gehuld, het kleed der Hervormde predikers welke niet om geld of eer, maar uit overtuiging de nieuwe leer verbreidden.

— Herman, zei Deschepper, die reeds minder wrok tegen zijn zoon scheen te koesteren, nadat deze den Beeldenstorm ten volle goedgekeurd had.

— Goeden dag, broeders, dat 's Heeren zegen met u zij, groette de naderende. Ik zie hier menig somber gelaat, en toch moeten wij geduldig en zelfs blijmoedig Godes beproevingen dragen.

Vol liefde staarde de jongeling zijn vader aan en drukte hem dan innig de hand.

— Vader, hernam hij, oom Michiel, uw broeder is bij den Heere...

— Wat! riep Deschepper verschrikt. Is Michiel dood!

— Ha, weer een der onzen, die door de vervloekte ketterjagers omgebracht werd! Maar wat verwonder ik mij... de dood waart tusschen ons rond! — Velen onzer broederen werden door de Belialsmannen vermoord, hernam de prediker kalm... Mijn tijd is nog niet gekomen... de Heere vraagt nog een ander getuigenis van mij en ik verbeid zijn dag... en dan zal ik ook 't martelaarskleed dragen!

— Vertel, vertel, klonk het opgewonden.

Herman zette zich in den kring neer en vervolgde:

— Gisteravond hadden we te Geeraardsbergen een heerlijke bijeenkomst. Met verscheidene broederen mocht ik voor een talrijk gehoor over het Evangelium spreken, maar de wolf loerde op de lammeren. Een man, die voor geld 't bloed zijns naasten stort, ging aan Backerzeel, den schrijver van Egmont, melden dat hij wist, waar talrijke beeldstormers vergaderd waren. Wij werden overvallen en moesten vluchten, maar twaalf broederen bleven dood op de plaats, terwijl er vijftig gevangen werden genomen. De dienaren Baals waren nog niet van onnoozel bloed verzadigd en brachten onmiddellijk twee-en-twintig der gevangenen om... Onze geloofsgenooten, ook mijn oom Michiel, stierven aan de galge!

— Doemenis, doemenis! riep Deschepper, wiens oogen vlamden. En wij zitten hier met onze knuisten op de knieën als oude wijven, wij laten maar doodslaan en hangen. Doemenis over ons!

— Vader, vader, roep geen verdoemenis over u... denk aan uw zondige, onsterfelijke ziele en leer de beproevingen dragen! smeekte Herman.

— Beproevingen! herhaalde de onstuimige Geus. Wie zichzelf helpt, wordt door God geholpen. Dat is een tekst uit mijn boek. Herman! Ik laat me niet als een hond dood-

slaan, maar wil tenminste met de knijf in de vuist sterven!
Weer zie ik uw moeder...

— Moeder is zalig, vader, zei de leeraar zacht.

— Maar zôo zie ik uw moeder niet... ik zie haar ginds in de Schelde, verminkt en opgezwollen... doemenis! en gij wilt van mij een lam maken. Neen, neen ik wil niet sterven, maar leven om uw moeder te wreken, ik wil bloed van papen en inkwisiteurs, van beulen en krijgslieden!

Allen staarden den opgewonden banneling aan.

Lodens legde hem de hand op den schouder en zei vriendelijk.

— Mij is de wrake, zegt de Heere!

— Ik ken die spreuk, want gij allen herhaalt ze duizendmalen, maar spreek mij uit het Oude Testament, waar er staat, oog voor oog en tand voor tand! Wraak, wreka! Ha nu weer mijn broeder Michiel, de brave, zachte man... opgehangen als een rabauw, ofschoon hij geen vinger naar een Sant uitstak!

Tusschen de boomen kwam een man aangehold, de jonge, geheimzinnige krijgsknecht, en luid en wild riep hij:

— Vlucht, vlucht! de vijand is daar! Ginds ziet ge de krijgsknechten... er is geen stonde te verliezen!

Angstig sprongen de Geuzen op...

— Vechten, vechten als duivels tierde Deschepper. Verdoemde lafaard, vlucht gij? Laat ons vechten, laat ons vechten!

Maar de Geus bleef alleen met zijn zoon.

— Vader, kom mee...

— Vechten... wreka! brulde de banneling, en zijn knijf trilde in zijn hand.

— Vader... nog een oogenblik en het is te laat ...dan zijn we verloren...

— Vlucht dan!

— Niet zonder u, vader... Vader, 't is de dood, de wreede dood, die u wacht! Vlucht toch!

— Ha, de dood... Maar ik wil nog niet sterven... ik wil wreke... nu vermag ik niets!

En ook Deschepper vlood...

't Was een vreeselijke dag! Getier, gevloek, wapengeweld stoorde de stilte van 't woud! 't Was een wilde jacht op den

Geus... een jacht als op wilde dieren, waarbij de vervolgers geen deernis kenden! Waar eens vroolijk vogelengezang weerklonk, steeg nu noodgeschrei op!

En toen 's avonds de bannelingen moe en afgemat vergaderden, diep in 't woud, miste men vele broederen!

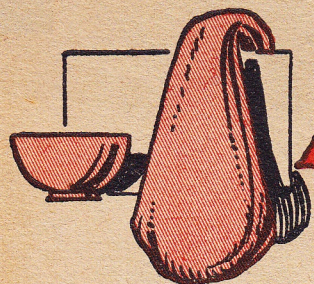
— Mijn man en mijn dochter... Laurens, Lysbeth! kreet een vrouw, die met loshangend haar, gescheurde kleederen, gewond gelaat en handen, tusschen de boomen zwierf.

Herman voerde vrouw Lodens weg en meldde haar voorzichtg, dat Lodens en Lysbeth met anderen waren gevangen genomen.

En op een andere plaats vertelde de jonge krijgsman, wiens kleederen met bloed bespat waren, dat Ravels nu zijn bruid bezat!

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

—
1926